

Gy. u. 25. sz. ház előtti aknaszerű rábontás metszetében, a felszíntől kb. 2 m-re előbukkant a szomszédos akna falában már megfigyelt, kb. 50 cm vastag, barna, kemény, sárga homokfoltos, kevés késő középkori cserpet tartalmazó réteg.

Dunakömlőd, Űrge-hegy Ny-i lába (KÖH 74841): Lakossági bejelentésre augusztus 18-án a Vörösmalom-völgyben, az Űrge-hegy Ny-i lábánál húzódó, É-D irányú erdősáv tövében egy vízmosásban kb. 100 m hosszan több csoportosulásban jelentős mennyiségű, az eső által kimosott fémtárgy került elő. A tárgyak részben kétségtelenül régészeti korúak: 17 századi érmek (II. Mátyás, II. Ferdinánd), egy akce, ólomgolyók, vaskéstöredékek, vasszögek, párizsi kapcsok, fülesgomb stb. A vízmosásból mindössze néhány korongolt, valószínűleg inkább újkori kerámia került elő, a vízmosás feletti keskeny kukoricásban csak néhány kődarabot figyeltem meg.

Gárdonyi u.–Arany János u. (KÖH 74849): A Deák F. u. 28–42. sz. házak fölötti löszfal stabilizációs munkáihoz kapcsolódó próbaásatás során helyi lakosoktól megtudtam, hogy a Gárdonyi u. 6. sz., ill. a szomszédos Arany János u. 3. sz. ház telkén az 1960-as években építkezéskor csontvázak kerültek elő, melléklet nélkül, nyújtott helyzetben. Az 1970-es évek elején, az Arany János utca aszfaltozásakor sírokat dúltak szét, egy II. Mátyás-denárt találtak.

Gárdonyi-kilátó (KÖH 74881): A Deák F. u. 28–42. sz. házak fölötti löszfal stabilizációs munkái kapcsán előírt próbafeltárást a házak felett, a Gárdonyi kilátó tövében elhelyezkedő, keskeny, füves sávon összesen 16 m² felületű kutatóárok feltáráásával végeztem el 2010. június 29–30-án. A kilátó alatti sáv É-i részén középkori objektumokat tártunk fel (gödör, árok, cölöplyuk), az ettől D-re nyitott három árokban két bizonytalan korú cölöplyuk jelentkezett, ötödik árunk pedig csak az újkori feltöltés létét igazolta.

K. NÉMETH ANDRÁS

382. Palotabozsok, Paraszt-földek (KÖH 68577)

(Baranya megye) A

2010. július 12–16. között a Horvát Transzit gázvezeték-fektetés földmunkái a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat régészeti megfigyelése mellett zajlottak. A HT-63 jelű lelőhely feltárása 2009 novemberében már megtörtént; most újabb 313 m² bizonyult régészetileg pozitívnak. A lelőhely a Palotabozsok–Somberek, valamint a Szebény–Szűr műút között, az M6 autópályától K-re található. A terület K-i végén két kemence maradványa került elő és három határozott sírfolt mutatkozott. A terület Ny-i végén egy árok zárta az objektumok sorát. A leletanyag a már korábban feltártakkal azonos, tehát avar kori.

LIGNER JÁCINT

383. Palotabozsok, Szarvas-hegy (KÖH 25003)

(Baranya megye) U, R, B

2010 folyamán több szakaszban, több részterületen folytattunk megelőző feltárást, ill. régészeti megfigyelést a Városföld–Drávaszerdahely között építendő gázvezeték-fektetés földmunkával érintett területen. A lelőhely a Palotabozsokot Somberekkel összekötő műúttól K-re, Palotabozsok település Szarvas-hegy nevű határrészében, az itt futó kisebb, É–D irányú vízfolyás kanyarulatától Ny-ra, egy kisebb, összefüggő erdősáv melletti meredek domboldal aljában található.

Április 9–27. között 2 régészeti objektumot tártunk fel. A lelőhelyrész K-i végében a patak felé közeledve a talajvíz mintegy 1 m magasan állt a lehumuszolt szelvényben, emiatt már a 2. objektumot is csak részben tudtuk feltárni. A teljesen feltárt 1. objektum egy hatalmas munkagödör, amely leletanyaga alapján a bronzkori mészbetétes kerámia kultúrájának hagyatéka.

Április 21. és május 3. között a 058. hrsz.-ú ingatlanon kutattunk. A gázvezeték nyomvonalában lehumuszolt 439 m²-ből 120 m² volt régészeti objektumokkal fedett. Ezúttal a nyomvonalba eső, időközben kiirtott erdősáv területén folytattuk a 2009-ben abbahagyott kutatást. Két régészeti objektum került elő, az egyik még a domb tetején, ez a korábban azonosított badeni településhez tartozhatott. Mivel ez az objektum egy széles, csaknem 3 m mély, íves lefutású árok volt, a tavalyi feltárást során tett megfigyelésünk, miszerint a telepet körárokrendszer vette körül, újabb megerősítést kapott. A másik objektum egy nagyméretű, de sekély gödör volt, már a dombon túl.

Július 2–5. között a nyomvonal 138+074 és 135+496 km-szelvényei között a régészeti jelenségeket a korábban feltárt HT-58 jelű lelőhelyrészről K-re, egy patak túlsó oldalán emelkedő domb oldalában észleltük. A nyesett 505 m²-nyi területből régészetileg pozitív 387 m² volt. Az újabban észlelt objektumok a pataktól mintegy 200 m távolságban kezdődtek csak, és szerény mennyiségű és minőségű, Starčevo vagy korai DVK leletanyagot szolgáltatottak. Az objektumok között a szemetesgödrök domináltak, de azonosítottunk egy kemenceomladékot is.

Munkatársak: Vadas Livia, Fenyvesi Anita, Németh Réka, Mrenka Attila, Simó Attila, Birkás Péter, Kulin Kitti.

LIGNER JÁCINT

384. Palotás, Hankó-völgy (KÖH 74601)

(Nógrád megye) U, B

2010. júliusban terepbejárást végeztünk Héhalom agglomeráció szennyvízcsatornázása kapcsán. A bejárt nyomvonal túlnyomó része mezőgazdasági művelésű területeken vezetett. Ebből következően több területen (a Bujáki-patak völgyében, a Palotás és Kisbágyon közötti